

VALSTS KONTROLE
Otrais revīzijas departaments

Skanstes iela 50, Rīga, LV-1013; tālr. 67017506; e-pasts: lrvk@lrvk.gov.lv

Rīgā

30.04.2020.

Dokumenta datums ir tā
elektroniskās parakstīšanas laiks

Aizsardzības ministrijas
valsts sekretāram Jānim Garisonam
kanceleja@mod.gov.lv

ATZINUMS

I Par Aizsardzības ministrijas 2019.gada pārskata sagatavošanas pareizību

Atzinums bez iebildēm

1. Pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3.panta 2.punktu un Valsts kontroles 2019.gada darba plānu, ir veikta finanšu revīzija "Par Aizsardzības ministrijas 2019.gada pārskata sagatavošanas pareizību", kas ietvēra konsolidētā finanšu pārskata, tajā skaitā pārskata par finansiālo stāvokli 2019.gada 31.decembrī, pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem, pašu kapitāla (neto aktīva) izmaiņu pārskata, naudas plūsmas pārskata un finanšu pārskata pielikumu, grāmatvedības uzskaites pamatprincipu apraksta, finanšu pārskata skaidrojuma un vadības ziņojuma pārbaudi.
2. Revīzijā tika gūta pārliecība, ka konsolidētais finanšu pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Aizsardzības ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Aizsardzības ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2019.gada 31.decembrī, un ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Atzinuma bez iebildēm pamatojums

3. Revīzija ir veikta saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem, ievērojot neatkarīgiem revidentiem noteiktās ētikas prasības. Valsts kontroles atbildība, kas izriet no standartu prasībām ir aprakstīta tālāk šī atzinuma sadaļā *Valsts kontroles atbildība*, kā arī revīzijas ziņojumā. Revīzijā ir iegūti pietiekami un atbilstoši pierādījumi, kas nodrošina pietiekamu pārliecību, lai sniegtu atzinumu.

Ziņošana atbilstoši augstāko revīzijas iestāžu starptautiskajam standartam¹ – ieroču sistēmu modernizācijas procesu vadība un kontrole Nacionālajos bruņotajos spēkos.

4. Revīzijā tika noteikts un izskatīts galvenais revīzijas jautājums – ieroču sistēmu modernizācijas procesu vadība un kontrole Nacionālajos bruņotajos spēkos.
5. Revīzijā secināts, ka Nacionālajos bruņotajos spēkos ir būtiski trūkumi ieroču modernizācijas procesa vadībā un kontrolē, kurus nenovēršot, līdzīgu pasākumu īstenošanā pastāv riski neefektīvai rīcībai ar valsts budžeta līdzekļiem. Valsts kontrole jo īpaši uzsver Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba kompetences izšķirošo lomu ieroču sistēmu modernizācijas procesu efektīvā norisē.
6. Ieroču sistēmu modernizācijas procesu norises pilnveidošanai revīzijā ir sniegti ieteikumi, kurus ieviešot, tiks veicināta efektīva valsts budžeta līdzekļu izlietošana Nacionālo bruņoto spēku ieroču sistēmu modernizācijas procesos, sasniedzot plānotos rezultātus un nodrošinot mērķtiecīgi plānota un kontrolēta procesa norisi.

Citi apstākļi

7. Normatīvais akts² un Valsts kases vadlīnijas³ paredz, ka ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību 2019.gada pārskatos ir nepieciešams sniegt papildu informāciju par Latvijā radušos ārkārtas apstākļu, ko izraisījusi koronavīrusa (*Covid-19*) pandēmija, ietekmi uz valsts un pašvaldību budžetu, finansiālo stāvokli un darbības rezultātiem. Valsts kontrole šajā finanšu revīzijā nav vērtējusi Aizsardzības ministrijas konsolidētā gada pārskata piezīmēs ietverto informāciju par *Covid-19* pandēmijas ierobežošanas pasākumu (nekorīgējošo notikumu pēc bilances datuma) ietekmi, ņemot vērā nenoteiktību par patiesajiem ietekmes apmēriem un par turpmāku *Covid-19* ierobežošanas pasākumu gaitu. Turklāt institūciju aplēses par *Covid-19* pandēmijas ierobežošanas pasākumu ietekmi paredzēts atkārtoti aktualizēt pēc finanšu pārskata datuma 2020.gada 3.jūlijā un 10.augustā.

Ziņošana par citu informāciju jeb vadības ziņojumu

8. Par vadības ziņojumā iekļauto informāciju atbild Aizsardzības ministrijas vadība. Valsts kontroles atzinums neattiecas uz vadības ziņojumu. Veicot finanšu revīziju, Valsts kontroles pienākums ir iepazīties ar vadības ziņojumu un izvērtēt, vai tajā iekļautā informācija nav būtiski atšķirīga no finanšu pārskatā iekļautās informācijas vai revīzijas laikā iegūtās citas informācijas vai arī kādā citā veidā tā nav būtiski sagrozīta. Ja, pamatojoties uz veikto revīzijas darbu, Valsts kontrole secina, ka vadības ziņojumā iekļautā informācija ir būtiski sagrozīta, tās pienākums ir ziņot par šiem apstākļiem. Iepazīstoties ar vadības ziņojumu, Valsts kontrole nav konstatējusi apstākļus, par kuriem būtu jāziņo.

Aizsardzības ministrijas vadības atbildība

9. Aizsardzības ministrijas vadība ir atbildīga par konsolidētā gada pārskata sagatavošanu atbilstoši Ministru kabineta 2018.gada 19.jūnija noteikumiem Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” un tajā sniegtās informācijas patiesu uzrādīšanu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Šī atbildība paredz izveidot, ieviest un uzturēt tādu iekšējās kontroles sistēmu, kas nodrošina konsolidētā gada pārskata sagatavošanu bez krāpšanas un kļūdu izraisītām neatbilstībām, kā arī izvēlēties un lietot piemērotu grāmatvedības politiku un, sagatavojot konsolidēto gada pārskatu, izvērtēt Aizsardzības ministrijas spēju turpināt darbību, ņemot vērā visu pieejamo informāciju par turpmākajiem iestādes plāniem, kas aptver vismaz 12 mēnešus pēc bilances datuma.

Valsts kontroles atbildība

10. Valsts kontroles mērķis ir iegūt pietiekamu pārlicēību par to, vai konsolidētajā finanšu pārskatā kopumā nav krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību, un sniegt par to atzinumu. Pietiekama pārlicēība ir augsta līmeņa pārlicēība, taču tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar starptautisko publiskā sektora revīzijas standartu prasībām⁴, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt ekonomiskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

II Par atbilstības jautājumiem

11. Finanšu revīzijas ietvaros Aizsardzības ministrijā tika vērtēti šādi atbilstības jautājumi:
 - 11.1. vai Nacionālo bruņoto spēku Izlūkošanas, gaisa telpas novērošanas un pretgaisa aizsardzības spēju attīstībai 2019.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus;
 - 11.2. vai Nacionālo bruņoto spēku Netiešās uguns atbalsta spējas attīstībai 2019.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi ir izlietoti paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus;
 - 11.3. vai valsts budžeta līdzekļi Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai pārskata gadā ir izlietoti paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus.

Atzinums bez iebildēm par Nacionālo bruņoto spēku Izlūkošanas, gaisa telpas novērošanas un pretgaisa aizsardzības spēju attīstības īstenošanu

12. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu⁵, tika gūta pārlicēība, ka Izlūkošanas, gaisa telpas novērošanas un pretgaisa aizsardzības spēju attīstībai 2019.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi 6 633 645 *euro* ir izlietoti paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus.
13. Vienlaikus Valsts kontrole vērš uzmanību, ka pastāv riski spēju plānošanas dokumentos noteikto rezultātu sasniegšanai, jo iepriekš plānotu un spēju ieviešanā nozīmīgu iegāžu norise bez visaptveroša izvērtējuma ir pārcelta uz vēlāku laiku.

Atzinums bez iebildēm par Nacionālo bruņoto spēku Netiešās uguns atbalsta spējas attīstības īstenošanu

14. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu⁶, tika gūta pārlicēība, ka Nacionālo bruņoto spēku Netiešās uguns atbalsta spējas attīstībai 2019.gadā piešķirtie valsts budžeta līdzekļi 28 304 001 *euro* visos būtiskajos aspektos ir izlietoti paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus un plānošanas dokumentus.
15. Vienlaikus Valsts kontrole vērš uzmanību, ka spējas attīstības mērķu sasniegšanu var negatīvi ietekmēt spējas attīstībai būtisku iegāžu kavēšanās, personāla trūkums un infrastruktūras nepieejamība mācību vajadzībām.

Atzinums bez iebildēm par Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai piešķirtā finansējuma izlietojumu

16. Pamatojoties uz veikto revīzijas darbu⁷, tika gūta pārlicēība, ka 2019.gadā Aizsardzības ministrijai Latvijas valsts simtgades svinību nodrošināšanai piešķirtais finansējums 345 845

euro visos būtiskajos aspektos ir izlietots paredzētajam mērķim, ievērojot attiecināmos tiesību aktus.

Revidējamās vienības vadības atbildība par darījumu atbilstību

17. Papildus iepriekš norādītajai atbildībai par gada pārskata sagatavošanu Aizsardzības ministrijas vadība ir atbildīga arī par to, lai nodrošinātu, ka finansējuma izlietojums atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz tiem attiecas.

Valsts kontroles atbildība

18. Papildus iepriekš norādītajai atbildībai iegūt pietiekamu pārliecību par to, vai konsolidētajā finanšu pārskatā kopumā nav krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību, un sniegt par to atzinumu, Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par atzinuma sniegšanu par atbilstības jautājumiem. Šī atbildība ietver revīzijas procedūru veikšanu, lai iegūtu atbilstošus, pietiekamus un ticamus revīzijas pierādījumus, ka finansējuma izlietojums atbilst tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem, kas uz tiem attiecas. Revīzijas procedūras ietver atbilstības jautājumu būtisku neatbilstību riska novērtējumu, Aizsardzības ministrijas darbības vides izvērtējumu un iestādes iekšējās kontroles sistēmas novērtējumu attiecībā uz atbilstības jautājumiem.
19. Atbilstības jautājumu atbilstības tiesību aktiem un plānošanas dokumentiem izvērtējums tika plānots un veikts tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, kas ir augsta, bet ne absolūta.

Šis atzinums stājas spēkā Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta lēmuma par revīzijas ziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Sektora vadītāja

I.Ozoliņa

Departamenta direktore

I.Grīnhofa

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

¹ Starptautiskais Revīzijas standarts 701.SRS “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā” (angļu val. *Communicating Key Audit Matters in the Independent Auditor's Report*) un Augstāko revīzijas iestāžu Starptautiskais standarts (ISSAI) 1701 “701.SRS Praktiskās piemērošanas vadlīnijas”.

² Ministru kabineta 2018.gada 19.jūnija noteikumu Nr.344 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” 3.14.apakšpunkts un 70.punkts.

³ Valsts kases vadlīnijas “Gada pārskatā uzrādāmā informācija par COVID-19 ietekmi”, pieejamas: https://www.kase.gov.lv/sites/default/files/public/PD/Metodika/Rokasgr%C4%81matas/COVID_ietekme_precizet_s_170420.pdf, skatīts 2020.gada 27.aprīlī.

⁴ Valsts kontrole veic revīzijas saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem, kuri atbilst augstāko revīzijas iestāžu starptautiskā kongresa atzītām un apstiprinātām prasībām attiecībā uz augstāko revīzijas iestāžu darbu un kuru atzīšanu Latvijā nosaka valsts kontrolieris.

⁵ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.

⁶ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.

⁷ Vērtējot atbilstības jautājumu saskaņā ar piemērotajiem revīzijas kritērijiem.